บทที่ 3 การวิเคราะห์งบการเงิน

อาจารย์ดร. ณุศณี มีแก้วกุญชร

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

- เข้าใจความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน
- เข้าใจความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน
- เข้าใจงบการเงินแบบฐานร่วม
- เข้าใจการวิเคราะห์งบการเงิน

ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน

- **การวิเคราะห์งบการเงิน**คือ การประเมินฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการโดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินที่สำคัญของกิจการนั้นๆ

ทำไมเราถึงสนใจหัวข้อนี้

- เครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน
- **การใช้ภายใน**
  - การวัดผลและประเมินผลการดำเนินงาน
  - เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน/ฝ่าย
- **การใช้ภายนอก**
  - เจ้าหนี้ระยะสั้นและเจ้าหนี้ระยะยาว
  - นักวิเคราะห์หุ้น
  - ผู้ตรวจสอบบัญชี

ทำไมการวิเคราะห์งบการเงินถึงสำคัญ

- ผู้จัดการต้องเข้าใจว่าฝ่ายใดต้องการรายงานประจำปีและทำไม งบการเงินจะถูกวิเคราะห์อย่างไรทั้งจากภายในและภายนอกธุรกิจเพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆของธุรกิจ ข้อควรระวังในการใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และงบการเงินส่งผลกระทบต่อมูลค่าของธุรกิจอย่างไร
- ผู้จัดการทางการเงินต้องการค่าพยากรณ์ที่ถูกต้องของกระแสเงินสดเพื่อจะได้สามารถตัดสินใจลงทุนและจัดหาเงินทุนได้อย่างถูกต้อง
- วานิชธนกรและตัวแทนต้องการที่จะทราบว่าควรจะเสนอซื้อธุรกิจหรือควบกิจการในราคาเท่าใด
- ผู้จัดการต้องการที่จะทราบว่าสินทรัพย์ก่อให้เกิดกระแสเงินสดเท่ากับเท่าใดเพื่อที่จะได้นำมาประเมินแผนกลยุทธ์ของเขา
- นักลงทุนและเจ้าหนี้ต้องการที่จะทราบว่าสินทรัพย์และการดำเนินงานของธุรกิจนั้นก่อให้เกิดเงินสดเท่ากับเท่าใดเพื่อที่จะนำมากำหนดระดับของภาระผูกพันทางการเงินของธุรกิจ

1. งบการเงินแบบฐานร่วม (Common-Size Financial Statements)

- งบการเงินในรูปแบบมาตรฐาน
- ใช้ในการเปรียบเทียบโครงสร้างของสินทรัพย์และโครงสร้างของหนี้สินและทุนของบริษัท
- ในการเปรียบเทียบรายการหนึ่งๆ ไม่ควรจะใช้ตัวเลขที่เป็นตัวเงิน
- วิธีหนึ่งที่ใช้ก็คือทำให้อยู่ในรูปของเปอร์เซ็นของรายการหลักในแต่ละงบการเงิน ซึ่งวิธีนี้มีชื่อเรียกว่า “งบการเงินแบบฐานร่วม”
- **งบดุลแบบฐานร่วม** แปลงค่าของรายการในงบดุลให้อยู่ในรูปของอัตราร้อยละของสินทรัพย์รวม
- **งบกำไรขาดทุนแบบฐานร่วม** แปลงค่าของรายการในงบกำไรขาดทุนให้อยู่ในรูปร้อยละของรายได้หรือยอดขายรวม

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

- อัตราส่วนทางการเงินหมายถึงการนำรายการในงบการเงินตั้งแต่สองรายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรายการนั้นๆ ซึ่งจะออกมาอยู่ในรูปของอัตราส่วน

การใช้อัตราส่วนทางการเงิน

- การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเกี่ยวข้องกับวิธีการคำนวณและแปลความหมายอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจ ดังนั้นข้อมูลป้อนเข้าที่สำคัญในการคำนวณก็จะหาได้จากงบกำไรขาดทุนและงบดุลนั่นเอง
- **ผู้สนใจ**ได้แก่
  - **ผู้ถือหุ้นทั้งปัจจุบันและในอนาคต —** ระดับของอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงตลอดจนราคาหุ้น
  - **เจ้าหนี้ —** สภาพคล่องในระยะสั้น, ความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยและเงินต้น, และความสามารถในการทำกำไรของกิจการ
  - **ฝ่ายบริหารของกิจการ —** เน้นทุกด้านของสถานการณ์ทางการเงินของกิจการและใช้อัตราส่วนทางการเงินเพื่อควบคุมผลการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา

ประเภทของการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

- การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ได้แก่ การเปรียบเทียบตามเวลา (Time-series) กับการเปรียบเทียบภาคตัดขวาง (Cross-sectional)
  - **การวิเคราะห์อนุกรมเวลา (Time-Series Analysis)** เป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของบริษัทหนึ่งในแต่ละช่วงเวลา โดยปกติจะเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีตที่ผ่านมา เพื่อที่จะติดตามความคืบหน้า การดูแนวโน้ม จะต้องพิจารณาหลายๆ ช่วงเวลา
  - **การวิเคราะห์ภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Analysis or Benchmarking)** มักจะเกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทต่างๆ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง โดยปกติจะเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม หรือคู่แข่งสำคัญๆ หรือ กลุ่มของคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกัน

ประเภทของการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

- **Combined Analysis – cross-sectional and time-series analyses**

  การวิเคราะห์ทั้งสองวิธีจะช่วยให้นักวิเคราะห์สามารถดูแนวโน้มในพฤติกรรมของอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจไปพร้อมๆ กับแนวโน้มของอุตสาหกรรมได้ดียิ่งขึ้น

ข้อควรระวังในการใช้การวิเคราะห์อัตราส่วน

- อัตราส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงมากจากค่าปกติเพียงแค่ชี้ให้เห็นสิ่งผิดปกติ หมายความว่า ธุรกิจควรจะวิเคราะห์เพิ่มเติมถึงสาเหตุของปัญหา เนื่องจากอัตราส่วนนั้นไม่สามารถบอกถึงข้อสรุปว่าปัญหาเกิดขึ้นได้อย่างไร
- อัตราส่วนใดอัตราส่วนหนึ่งนั้นไม่ได้ให้ข้อมูลที่เพียงพอในการประเมินสถานการณ์ทางการเงินของกิจการ นอกเสียจากว่าถ้าอัตราส่วนทั้งกลุ่มได้ถูกใช้ในการประเมิน
- อัตราส่วนที่นำมาเปรียบเทียบควรจะใช้ตัวเลขจากงบการเงินในช่วงเวลาเดียวกัน เช่นเปรียบเทียบระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย ณ สิ้นเดือนมิถุนายน เหมือนกันไม่ใช่ของเดือนมิ.ย กับ ธ.ค
- งบการเงินที่นำมาใช้ควรจะถูกจัดทำโดยมาตรฐานทางบัญชีที่ เหมือนกัน
- อัตราเงินเฟ้อมักจะบิดเบือนผลลัพธ์ ทำให้มูลค่าทางบัญชีของสินค้าคงคลังและสินทรัพย์ที่มีการตัดค่าเสื่อมนั้นมีมูลค่าแตกต่างจากมูลค่าที่แท้จริงมาก

ประเภทของอัตราส่วนทางการเงิน

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่องในระยะสั้น (Short-term Solvency or Liquidity Ratios) วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น
2. อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน (Long-term Solvency or Debt Ratios) วัดความสามารถในการชำระภาระผูกพันทางการเงินระยะยาว
3. อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management or Activity Ratios) วัดความมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์

   หมายเหตุ อัตราส่วน 1 – 3 โดยทั่วไปวัดความเสี่ยง
4. อัตราส่วนวัดความมีประสิทธิภาพในการทำกำไร (Profitability Ratios)
5. อัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด (Market Value Ratios capture both risk and return) เกินกว่างบการเงินและใช้ข้อมูลราคาหุ้นสามัญ
6. สมการดูปองท์
7. อัตราการเติบโต

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Short-term Solvency or Liquidity Ratios)

1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) แสดงถึงความสามารถของธุรกิจในการชำระคืนภาระผูกพันระยะสั้น.

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน – ความหมาย

- บริษัทน่าจะประสบกับปัญหาประเภทใด
  - ถ้าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนนั้นมีค่าสูงเกินไปเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม?
    - อาจจะแสดงให้เห็นว่ากิจการนั้นมีการถือเงินสด ลูกหนี้การค้า หรือสินค้าไว้มากเกินไป
  - ถ้าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนนั้นต่ำเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม?
    - อาจจะแสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการชำระคืนภาระผูกพันในระยะสั้น

การแปลแนวโน้มในอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ

<u>I.</u> การลดลงที่เท่ากันในสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน

ตัวอย่าง : สินทรัพย์หมุนเวียน = 50; หนี้สินหมุนเวียน = 40

a. จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท?

b. สมมติกิจการใช้เงินสด 10 บาท ไปจ่ายชำระคืนเจ้าหนี้การค้าลง 10 บาท จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนใหม่ของบริษัท?

ตัวอย่าง : สินทรัพย์หมุนเวียน = 40; หนี้สินหมุนเวียน = 50

a. จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท?

b. สมมติกิจการใช้เงินสด 10 บาท ไปจ่ายชำระคืนเจ้าหนี้การค้าลง 10 บาท จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนใหม่ของบริษัท?

Interpreting Trends in a Firm's Current Ratio (Continued)

<u>II.</u> การเพิ่มขึ้นที่เท่ากันในสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน

ตัวอย่าง : สินทรัพย์หมุนเวียน = 50; หนี้สินหมุนเวียน = 40

a. จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท?

b. สมมติกิจการเพิ่มสินค้า 10 บาท โดยใช้สินเชื่อระยะสั้น จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนใหม่ของบริษัท?

ตัวอย่าง : สินทรัพย์หมุนเวียน = 40; หนี้สินหมุนเวียน = 50

a. จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท?

b. สมมติกิจการเพิ่มสินค้า 10 บาท โดยใช้สินเชื่อระยะสั้น จงคำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนใหม่ของบริษัท?

<u>บทสรุป</u> : การแปลแนวโน้ม

- การเปลี่ยนในแนวโน้มของอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนนั้นยากที่จะแปลความหมาย การเพิ่มขึ้นและการลดลงที่เท่ากันในสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนมีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเริ่มต้นนั้นมีค่ามากกว่า 1 หรือน้อยกว่า 1
- ในช่วงเศรษฐกิจขยายตัว กิจการมักจะสะสมสินค้าเพื่อให้เพียงพอต่อการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ การเพิ่มขึ้นนี้มักจะใช้สินเชื่อระยะสั้น

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (ต่อ)

- ***1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio หรือ Acid Test Ratio)*:** อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนรวมสินทรัพย์หมุนเวียนเช่นสินค้า ที่อาจจะไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในเวลาอันสั้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วจะคำนวณโดยนับเฉพาะสินทรัพย์หมุนเวียนที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเท่านั้น.

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (ต่อ)

- **1.3 อัตราส่วนเงินสด (cash ratio)** คือ อัตราส่วนของเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนของกิจการ คำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเงินสด} = \frac{\text{เงินสด}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

ตัวอย่าง: การวิเคราะห์สภาพคล่องระยะสั้น

- จงวิเคราะห์สภาพคล่องระยะสั้นของบริษัท สมิท

ปี	สินทรัพย์หมุนเวียน	สินค้าคงเหลือ	หนี้สินหมุนเวียน	CR	QR
2005	50	14	40		
2006	80	30	50		
2007	100	45	60		
2008	153	75	85		

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

- ค่าที่ยอมรับได้ขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมที่บริษัทนั้นๆ ดำเนินงานอยู่
- ยิ่งกระแสเงินสดของกิจการสามารถทำนายได้มากเท่าใด อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนที่ยอมรับได้จะยิ่งต่ำ
- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หรือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว?
  - ถ้าสินค้ามีสภาพคล่อง อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนนั้นน่าจะเหมาะในการวัดสภาพคล่องโดยรวม
  - อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วนั้นจะเหมาะกว่าในกรณีที่สินค้าของบริษัทไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยง่าย

หมวด 2 : อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน

- ***2.1 อัตราส่วนหนี้สินรวม (Total Debt Ratio)*** อัตราส่วนหนี้สินรวมจะพิจารณาหนี้สินทั้งหมด ซึ่งจะถูกคำนวณโดยการหารหนี้สินทั้งหมดด้วยสินทรัพย์รวม

$$\textbf{อัตราส่วนหนี้สินรวม} = \frac{\textbf{หนี้สินทั้งหมด}}{\textbf{สินทรัพย์รวม}}$$

หมวด 2 : อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน

- ***2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt/Equity Ratio)*: คือสัดส่วนของหนี้สินทั้งหมดต่อทุนเจ้าของ**
- อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน = $\frac{\text{สินทรัพย์รวม – ส่วนของทุน}}{\text{ส่วนของทุน}}$
- อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน = $\frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ส่วนของทุน}}$

หมวด 2 : อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน

- ***2.3 อัตราส่วนตัวทวีคูณของทุน (Equity Multiplier Ratio)*:** เป็นการวัดความสามารถของทุนเจ้าของต่อการขยายตัวของสินทรัพย์ของกิจการ คำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนตัวทวีคูณของทุน} = \frac{\text{สินทรัพย์}}{\text{ส่วนของทุนเจ้าของ}}$$

หรือ

อัตราส่วนตัวทวีคูณของทุน = 1 + สัดส่วนหนี้สินต่อทุน

หมวด 2 : อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน

- ***2.4 อัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย (Times Interest Earned or Interest Coverage Ratio)*:** Measures the multiple of the current level of debt that a firm could support given its current level of earnings.

$$\text{อัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย} = \frac{\text{กำไรสุทธิก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย}}$$

หมวด 2 : อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน

- ***2.5* อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อดอกเบี้ยจ่าย (*Cash Coverage Ratio*:CCR)** Measures the multiple of the current level of debt that a firm could support given its current level of cash available.

อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อดอกเบี้ยจ่าย

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิก่อนดอกเบี้ยและภาษี + ค่าเสื่อมราคา}}{\text{ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย}}$$

หมวด 3 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

Asset Management or Activity Ratios

- ***3.1 อัตราการหมุนเวียนของสินค้า (Inventory Turnover)*** วัดว่ากิจการขายสินค้าทั้งหมดที่มีอยู่ภายในกี่ครั้ง

$$\textbf{อัตราการหมุนเวียนของสินค้า} = \frac{\textbf{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\textbf{สินค้าคงเหลือ}}$$

หมวด 3 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

Asset Management or Activity Ratios

- ***3.2 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (Days' Sales in Inventory)*:** วัดว่ากิจการใช้เวลาในการขายสินค้านานแค่ใด

$$\text{ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย} = \frac{360}{\text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้า}}$$

คำถาม – อัตราการหมุนเวียนของสินค้า

- **จงอภิปรายความหมายของ กรณีที่อัตราการหมุนเวียนของสินค้าสูงเกินไป**
  - อาจชี้ให้เห็นถึงระดับของสินค้าคงเหลือที่ต่ำเกินไป ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดสินค้าขาดมือและสูญเสียยอดขาย
- **ถ้าอัตราส่วนนั้นต่ำเกินไป?**
  - อาจแสดงให้เห็นถึงการบริหารสินค้าคงเหลือที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีสินค้ามากเกินไป หรือสินค้าล้าสมัย

หมวด 3 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

Asset Management or Activity Ratios

- ***3.3 อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivables Turnover)*** วัดว่ากิจการเก็บเงินจากการขายสินค้าได้เร็วขนาดใด ?

$$\textbf{อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้} = \frac{\textbf{ยอดขาย}}{\textbf{ลูกหนี้การค้า}}$$

หมวด 3 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

Asset Management or Activity Ratios

- ***3.4 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (Days' Sales in Receivables)*** *วัดว่ากิจการใช้เวลาในการเรียกเก็บหนี้นานแค่ไหน?*

$$\text{ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย} = \frac{365}{\text{อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้}}$$

หมวด 3 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

- ***3.5 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover):*** วัดว่ากิจการใช้สินทรัพย์มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด?

$$\textbf{อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} = \frac{\textbf{ยอดขาย}}{\textbf{สินทรัพย์}}$$

หมวด 4 วัดประสิทธิภาพในการทำกำไร

- ***4.1 อัตราผลตอบแทนจากยอดขาย (Net Profit Margin)*** วัดว่ากิจการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับยอดขายได้ดีขนาดใด คำนวณได้ดังนี้

$$\textbf{อัตราผลตอบแทนจากยอดขาย} = \frac{\textbf{กำไรสุทธิสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\textbf{ยอดขาย}}$$

หมวด 4 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการทำกำไร

- ***4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA)*** วัดว่าสินทรัพย์ของกิจการทำงานหนักขนาดใด คำนวณได้ดังนี้

$$\textbf{อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์} = \frac{\textbf{กำไรสุทธิสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\textbf{สินทรัพย์}}$$

- ถ้า ROA นั้นต่ำเกินไป นั่นแสดงว่าต้นทุนของสินค้าที่ขายสูงเกินไปเมื่อเทียบกับราคาขาย หรืออาจแสดงว่าราคาขายที่ต่ำหรือต้นทุนขายที่สูง

หมวด 4 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการทำกำไร

- ***4.3 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Common Equity*: ROE)** วัดว่าทุนเจ้าของถูกใช้ในการสร้างกำไรได้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด คำนวณได้ดังนี้

$$\textbf{อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\textbf{กำไรสุทธิสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\textbf{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

หมวด 5 อัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด

- สามารถคำนวณได้เฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น
- ***5.1 อัตราส่วนราคาต่อกำไร (Price/Earnings Ratio)*:** วัดว่านักลงทุนเต็มใจที่จะจ่ายซื้อหุ้นเมื่อเทียบกับกำไรในปัจจุบันของบริษัทเป็นกี่เท่า คำนวณได้ดังนี้

- **อัตราส่วนราคาต่อกำไร = <u>ราคาตลาดต่อหุ้น</u>**

  กำไรสุทธิต่อหุ้น

โดยที่ **กำไรสุทธิต่อหุ้น = <u>กำไรสุทธิสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ</u>**

จำนวนหุ้นสามัญในปัจจุบัน

หมวด 5 อัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด

- ***5.2 อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าบัญชี (Market-to-Book Ratio)*:** วัดว่ามูลค่าตลาดของการลงทุนของกิจการเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนในอดีตของมันคิดเป็นกี่เท่า หรือเป็นการวัดอัตราการเติบโตนั่นเอง

$$\textit{อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าบัญชี} = \frac{\textit{ราคาตลาดต่อหุ้น}}{\textit{มูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น}}$$

สมการดูปองท์ (The Du Pont Identity)

- อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) สามารถแบ่งได้เป็น 3 องค์ประกอบ

$$ROE = \frac{Net\ Income}{Sales} x \frac{Sales}{Total\ Assets} x \frac{Total\ Assets}{Total\ Equity}$$

$$ROE = Profit\ Margin\ x\ Total\ Asset\ Turnover\ x\ Equity\ Multiplier$$

$$ROE = Profit\ Margin\ x\ Total\ Asset\ Turnover\ x\ (1 + Debt/Equity\ Ratio)$$

- อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ยังสามารถเขียนเป็นฟังก์ชั่นของ ROA ของกิจการได้ดังนี้

$$ROE = \frac{Net\ Income}{Total\ Assets} x \frac{Total\ Assets}{Total\ Equity}$$

$$ROE = ROA\ x\ Equity\ Multiplier$$

สมการดูปองท์ (The Du Pont Identity)

- สมการดูปองบอกเราว่าอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ได้แก่ :
  - ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Operating Efficiency) ซึ่งถูกวัดโดย
  - ประสิทธิภาพของการใช้สินทรัพย์ (Asset Use Efficiency) ซึ่งถูกวัดโดย
  - ประสิทธิภาพของการบริหารภาระผูกพัน (Financial Leverage) ซึ่งถูกวัดโดย

การใช้การวิเคราะห์งบการเงิน

การเลือกเบนช์มาร์ค (a Benchmark)

- ช่วงเวลาก่อนหน้า
- บริษัทที่เปรียบเทียบกันได้

ปัญหาของการวิเคราะห์งบการเงิน

- ตัวเลขสิ้นงวด กับตัวเลขเฉลี่ย
- ไม่ค่อยมีทฤษฎีทางการเงินรองรับ
- ความแตกต่างของมาตรฐานบัญชี
- การหาบริษัทที่นำมาเปรียบเทียบ
- ความแตกต่างของปีปฏิทิน
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียว
- การเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล